

AÐALSKIPULAG BLÁSKÓGABYGGÐAR 2015-2027

Austurey 1 og 3

31.01.2022, breytt 13.02.2023

	Skipulagsstofnun
Mótt.: 21 mars 2023	
Málnr.	
<hr/>	

Bláskógarbyggð

Aðalskipulag Bláskógarbyggðar 2015-2027

Samþykktir

Aðalskipulagsbreyting þessi sem auglýst hefur verið samkvæmt 36. gr. skipulagslaga nr. 123/2010, með síðari breytingum, var samþykkt af sveitarstjórn Bláskógarbyggðar þann 18.01.2023

Aðalskipulagsbreytingin var staðfest af Skipulagsstofnun þann 23. mars 2023

SKIPULAGSFERLI

Lýsing aðalskipulagsbreytingar var auglýst frá: 29.12.'21 með athugasemdafresti til: 21. janúar 2022.

Aðalskipulagsbreytingin var auglýst frá: 27.10.'22 með athugasemdafresti til: 9.12.'22

Aðalskipulagsbreytingin var staðfest með auglýsingu í B deild Stjórnartíðinda: _____

EFNISYFIRLIT

1	INNGANGUR	5
1.1	Skipulagsgögn	5
1.2	Markmið	5
2	FORSENDUR	5
2.1	Staðhættir	5
2.2	Náttúrufar og dýralif	6
2.3	Verndarsvæði	6
2.4	Minjar	7
2.5	Tengsl við aðrar áætlanir	7
2.5.1	Landsskipulagsstefna 2015-2026	7
2.5.2	Aðalskipulag Bláskógbabyggðar 2015-2027	7
2.5.3	Deiliskipulag	8
3	AÐALSKIPULAGSBREYTING	9
4	UMHVERFISMAT	10
4.1	Umhverfisþættir og áherslur	10
4.2	Samanburður valkosta	11
4.3	Niðurstaða	12
5	KYNNING OG SAMRÁÐ	12
5.1	Skipulagsferli	13
5.2	Breyting gagna	13
6	SKIPULAGSUPPDRÁTTUR	14

UPPLÝSINGAR

SKJALALYKILL

3502-014-21

HÖFUNDUR

Anna Bragadóttir

RÝNT

Sólveig Olga Sigurðardóttir

1 INNGANGUR

Sveitarfélagið Bláskógabyggð setur hér fram breytingu á Aðalskipulagi Bláskógabyggðar 2015 – 2027 skv. 1. mgr. skipulagslaga nr. 123/2010, ásamt umhverfiskýrslu skv. 14. gr. laga um umhverfismat framkvæmda og áætlana nr. 111/2021.

Breytingin felur í sér að frístundalóðinni Eyrargötu 9 (F40) er breytt í svæði fyrir verslun og þjónustu til heimila þar gistingu í flokki II, sbr. reglugerð um veitingastaði, gististaði og skemmtanahald nr. 1277/2016. Hús er til staðar á lóðinni og hefur það verið leigt út fyrir gistingu. Gerð er breyting á aðkomuleið, Vagnbraut, auk annarra minniháttar breytinga á götum.

1.1 Skipulagsgögn

Gerð er breyting á greinargerð og á upprætti. Skipulagsgögn er þessi:

- Greinargerð dagsett 31.01.2022.
- Uppráttur dagsettur 31.01.222.

1.2 Markmið

Í kringum Apavatn er eftirsókn í fjölbreytta gistimöguleika og þjónustu fyrir ferðamenn. Með breytingunni sem hér er lögð fram er verið að fá landnotkun á Eyrargötu 9 í flokk þar sem heimiluð er gisting í flokki II. Nú þegar er þar rekin gisting í flokki I. Breytingin heimilar einungis sama umfang bygginga en annan þjónustuflokk.

Breyting á aðkomuleið er til að minnka úr ónæði og draga götuna lengra frá lóðum og dvalarsvæðum í nágrenninu.

2 FORSENDUR

2.1 Staðhættir

Svæðið sem breytingum tekur í aðalskipulagi er við norðanvert Apavatn og liggur að Hólá, Hagaós og Apavatni. Aðkoma að svæðinu er um Eyjaveg (nr. 364) frá Laugarvatnsvegi (nr. 37) og þaðan til austurs eftir Vagnbraut og Illósvegi meðfram norðurbakka Apavatns að Hólaá. Þaðan er farið eftir Eyrargötu til suðurs út á tangann.

MYND 1 Yfirlitsmynd sem sýnir staðsetningu breytingar (©Map.is). Svæði sem taka breytingum eru innan rauðu hringjanna. Á svæði merkt 1 er breyting á vegum en á svæði merkt 2 er breytt fyrir verslun og þjónustu.

Svæðið sem breytingum tekur er að hluta til raskað en hús var reist á lóðinni Eyrargötu 9 árið 2019.

2.2 Náttúrufar og dýralíf

Helst er það snarrótarvist (L9.4) sem er ríkjandi á svæðinu en einnig er þar Starungsmýrarvist (L8.9). Vistgerðirnar eru á lista Bernarsamningsins frá 2014 yfir vistgerðir sem þarfust verndar en þær hafa hátt og mjög hátt verndargildi, en með allnokkra útbreiðslu um landið.

2.3 Verndarsvæði

Apavatn nýtur sérstakrar verndar skv. 2. mgr. 61. gr. laga um náttúruvernd nr. 60/2013. Lagt hefur verið til að svæðið sé á B-hluta náttúrumínjaskrár yfir þær náttúrumínjar sem Alþingi hefur ákveðið að setja í forgang um friðlýsingu eða friðun á næstu fimm árum. Svæðið er tilnefnt vegna vistgerða á landi, ferskvatnsvistgerða og fugla. Mörk svæðisins eru Laugarvatn og Apavatn í Laugardal og Brúará frá upptökum við Högnhöfða suður að ármótum Hvítár við Skálholtstungu. Svæðið nær einnig til Hólár sem rennur til suðurs úr Laugarvatni, auk 100 m verndarjaðars meðfram árbökkum og umhverfis Apavatn. Á tanganum við Apavatn er yfir 70°C heitur hver sem nýtur verndar skv. 2. mgr. 61. gr. laga um náttúruvernd nr. 60/2013.

Breytingar á vegum eru á ræktuðu og þegar röskuðu svæði.

Svæðið er innan mikilvægs fuglasvæðis sem nær yfir allt Suðurlandsundirlendið.

2.4 Minjar

Aðalskráningu fornminja er lokið í þéttbýlunum þremur í Bláskógabyggð en ólokið í dreifbýlinu. Engar þekktar fornminjar eru á svæðinu. Þegar tillaga að deiliskipulagsbreytingu liggur fyrir skal skoða svæðið og meta hvort fyrirhugaðar framkvæmdir innan þess hafi áhrif á fornleifar.

Ef fram koma áður óþekktar fornleifar á framkvæmdartíma, sbr. 24. gr. laga um menningarminjar nr. 80/2012, verður þegar haft samband við Minjastofnun Íslands og framkvæmd stöðvuð uns fengin er ákvörðun Minjastofnunar um hvort halda megi áfram og með hvaða skilmálum.

2.5 Tengsl við aðrar áætlanir

2.5.1 Landsskipulagsstefna 2015-2026

Í kafla **2.2.1 Byggð falli að landslagi og náttúru** segir:

„Skipulagsákvarðanir um staðsetningu og hönnun nýrra mannvirkja í dreifbýli taki mið af byggingarhefðum, landslagi og staðháttum. Um leið verði gætt að hagkvæmni varðandi samgöngur og veitur og að byggð gangi ekki að óþörfu á svæði sem eru verðmæt til landbúnaðar eða vegna náttúruverndar. Við skipulag fristundabyggðar verði almennt miðað að afmörkuðum en samfelldum fristundabyggðarsvæðum sem gefi notendum þeirra kost á góðum tækifærum til útiveru um leið og gætt er að því að fristundabyggðin skerði ekki mikilvæg eða viðkvæm svæði með tilliti til landbúnaðar eða náttúruverndar. Flokkun landbúnaðarlands, landslagsgreining og vistgerðaflokkun verði lögð til grundvallar skipulagsákvörðunum.“

Í kafla **2.4.1 Ferðaþjónusta á grunni sérstöðu og umhverfisgæða** segir:

„Við skipulagsgerð sveitarfélaga verði leitast við að greina sérstöðu, styrkleika og staðaranda viðkomandi svæðis með tilliti til tækifæra í ferðaþjónustu. Skipulagsákvarðanir um ferðaþjónustu taki mið af náttúruverndarsjónarmiðum og kortlagningu á auðlindum ferðaþjónustunnar og miði jafnframt að því að ferðaþjónustuuppbrygging nýtist jafnt íbúum á svæðinu og ferðamönnum.“

Breytingin á aðalskipulagi samræmist Landsskipulagsstefnu þar sem fristundabyggðin verður áfram samfelld og veitur og aðrir innviðir nýtast áfram á breyttu svæði. Uppbygging verslunar- og þjónustusvæðis skapar atvinnu og nýtir auðlindir svæðisins á sjálfbærar hátt.

2.5.2 Aðalskipulag Bláskógabyggðar 2015-2027

Aðalskipulag Bláskógabyggðar 2015-2027 tók gildi í maí 2018. Fristundabyggðin F40 er upp með Hólá frá Hagaósi. Í stefnu sveitarfélagsins segir að fristundabyggð skuli rísa sem mest á samfelldum svæðum og leitast skal við að samnýta vegi og veitur, þó þannig að öryggi verði sem tryggast s.s. vegna

mögulegra gróður- og kjarrelدا. Á tanganum vestan Eyjargötu er skilgreint landbúnaðarsvæði. Markmið í aðalskipulagi er m.a. að landnýting sé í sátt við náttúruna og er flokkunin grunnlandnotkun á láglendi sveitarfélagsins.

Markmið sveitarfélagsins varðandi verslun og þjónustu er að stuðla að nýjum atvinnutækifærum á sviði verslunar- og þjónustu. Þjónusta við ferðamenn verði efla og afþreyingarmöguleikum fjölgað til að fjölga atvinnutækifærum og renna styrkari stoðum undir byggð.

Skilgreining nýs verslunar- og þjónustusvæðis er í samræmi við markmið gildandi aðalskipulags þar sem uppbygging mun þjónusta gesti og einnig auka atvinnutækifæri í byggðarlaginu. Samlegðaráhrif við önnur verslunar- og þjónustusvæði í nágrenninu verða óbreytt frá gildandi aðalskipulagi.

2.5.3 Deiliskipulag

Í gildi er deiliskipulag Frístundabyggðar í landi Austureyjar I og III frá 2002. Skipulaginu hefur verið breytt 11 sinnum. Deiliskipulaginu verður breytt samhliða breytingu aðalskipulags.

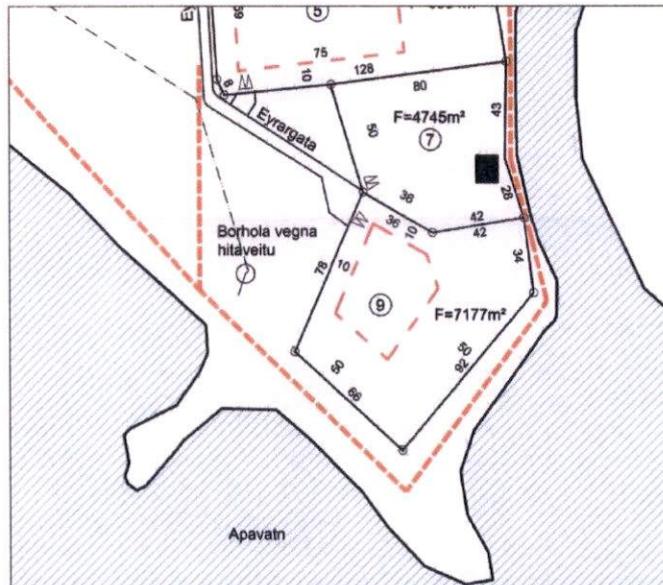

MYND 2 Upphaflegt deiliskipulag fyrir Frístundabyggðina í landi Austureyjar I og III.

Ekki verður gerð breyting á nýtingarhlutfalli á lóðinni Eyrargötu 9. Í húsinu verður heimiluð gisting í flokki II. Afmörkun byggingarreits og afmörkun Illósvegar 6 breytist og verður þar heimilað að byggja bátaskýli fyrir kajaka að hámarki 40 m², búningaaðstöðu og salerni að hámarki 15 m² og heita potta þar sem afrennslið úr hvernnum verður notað. Aðstaðan verður fyrir veiðimenn og þá sem stunda útivist á vatninu.

Ef framkvæmdir verða nær bakkanum en 50 m verður sótt um undanþágu frá gr. 5.3.2.14 í skipulagsreglugerð.

Breytingar á vegum í aðalskipulagi kallar ekki á breytingu á deiliskipulaginu.

MYND 3 Breyting sem gerð var árið 2019 á deiliskipulagi frístundabyggðarinnar. Lóð Eyrargötu 9 var stækkuð og breyting gerð á byggingarmagni alls svæðisins.

3 AÐALSKIPULAGSBREYTING

Aðalskipulagi Bláskógaþyggðar 2015-2027 er breytt á eftirfarandi hátt:

Breytingar á uppdrætti:

Felldur er út hluti Vagnabrautar og umferð beint um Austurveg í staðinn. Aðrar minniháttar breytingar á vegum verða gerðar.

Greinargerð fyrir breytingu:

TAFLA 1 Hluti töflu í kafla 2.3.2 Frístundabyggð

NR.	HEITI SVÆÐIS	LÝSING	JÖRD
F40	Austurey	Deiliskipulag fyrir 22 lóðir, þar af eru 2 lóðir byggðar. Stærð svæðis er um 13 ha.	Austurey

Greinargerð eftir breytingu:

Í kafla 2.3.2 er gerð breyting á svæði F40 þar sem það minnkar við breytinguna.

TAFLA 2 Hluti töflu í kafla 2.3.2 Frístundabyggð

NR.	HEITI SVÆÐIS	LÝSING	JÖRD
F40	Austurey	Deiliskipulag fyrir 21 lóð, þar af eru 2 lóðir byggðar. Stærð svæðis er um 12 ha.	Austurey

Í kafla 2.4.3 er bætt við nýrri línu í töflu fyrir verslun- og þjónustu.

TAFLA 3 Eftirfarandi lína bætist við í kafla 2.4.3 Verslun og þjónusta.

NR.	HEITI SVÆÐIS	LÝSING	JÖRD
Vþ48	Austurey	Á lóð Eyrargötu 9 er 183,7 m ² frístundahús sem leigt er út til gesta og er hámarks gestafjöldi allt að 15. Þar er heimilt að vera með gistingu í flokki II sbr. reglugerð um veitingastaði, gististaði og skemmtanahald nr. 1277/2016. Einungis er heimilt að leigja aðstöðuna út í einu lagi. NH 0,03. Uppbygging skv. deiliskipulagi.	Austurey

4 UMHVERFISMAT

Líkleg áhrif af stefnu aðalskipulagsbreytingarinnar eru metin skv. lögum um umhverfismat framkvæmda og áætlana nr. 111/2021 og skv. 5.4.1. gr. skipulagsreglugerðar nr. 90/2013. Markmið laganna er sjálfbær þróun, heilnæmt umhverfi og umhverfisvernd sem vinna skal að með umhverfismati framkvæmda og áætlana sem eru líklegar til að hafa umtalsverð umhverfisáhrif.

Mati á líklegum umhverfisáhrifum er ætlað að:

- Nýtast við ákvarðanatöku í skipulagsvinnunni.
- Upplýsa um möguleg umhverfisáhrif stefnunnar.
- Undirbyggja og rökstyðja ákvarðanatöku í skipulagsgerð.
- Aðstoða við val á milli skipulagskosta með samanburði á umhverfisáhrifum þeirra.

Í skipulagsgerðinni er umhverfismat áætlana jafnframt mikilvægt til að tryggja samræmi á milli stefnu miða í mismunandi málaflokkum skipulagsins og tryggja að umhverfismarkmiðum sveitarfélagsins sé haldið á lofti. Niðurstaða umhverfismatsins nýtist til að bregðast við hugsanlega neikvæðum umhverfisáhrifum með breytingu á stefnu eða móton á mótvægisáðgerðum. Umhverfismatið byggir á fyrirliggjandi upplýsingum um grunnástand umhverfis.

4.1 Umhverfisþættir og áherslur

Í umhverfisskýrslu verða skoðuð áhrif á umhverfisþættina sem sýndir eru í töflu 3 og þeir metnir í samræmi við stefnuskjöl og viðmið. Í umhverfisskýrslu verða sett viðmið fyrir hvern umhverfisþátt.

Viðmiðin verða sett með tilliti til laga og reglugerða, stefnuskjala sveitarfélagsins ásamt settum markmiðum sveitarfélagsins í samfélags- og umhverfismálum auk viðmiða í opinberum stefnuskjölum og/eða alþjóðlegum skuldbindingum.

TAFLA 2 Umhverfisþættir, helstu matssprungar og viðmið

UMHVERFISÞÄTTUR	MATSSPURNINGAR	DÆMI UM VIÐMIÐ
Gróður og dýralíf	Mun skipulagið hafa áhrif á gróður eða dýralíf – vistsvæði og plöntutegundir eða dýrategundir?	Lög nr. 60/2013 um náttúruvernd. 1. gr. um markmið laganna. 2. gr. um verndarmarkmið fyrir vistgerðir, vistkerfi og tegundir. 60. gr. um friðun vistkerfa, vistgerða og tegunda og 61. gr. og 62. gr. um vernd vistkerfa og bakkagróðurs.
Fornminjar	Mun skipulagið hafa áhrif á fornminjar?	Lög nr. 80/2012 um menningarminjar. 1. gr. Um markmið laganna, 16. gr. Um skipulag og 23. gr. Um fornleifar í hætta.
Ásýnd og landslag	Mun skipulagið hafa áhrif á ásýnd svæðisins? Mun skipulagið hafa sjónræn áhrif? Mun skipulagið hafa áhrif á náttúrulegt landslagi?	Lög nr. 60/2013 um náttúruvernd. 1. gr. um markmið laganna, 3. gr. um verndarmarkmið fyrir landslag. Stefna um svæðið í aðalskipulagi.
Heilsa og öryggi	Mun skipulagið hafa áhrif á hljóðvist og loftgæði á nærliggjandi svæðum? Mun skipulagið hafa áhrif á umferðaröryggi? Mun skipulagið hafa áhrif á lýðheilsu?	Lög nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir. Lög nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir. Velferð til framtíðar.
Samfélag	Mun skipulagið hafa áhrif á atvinnu í sveitarfélagini? Mun skipulagið hafa áhrif á útvist ? Mun skipulagið hafa áhrif á öryggi fólks ?	Stefna um atvinnu í gildandi aðalskipulagi og stefnumið í landsskipulagsstefnu.

4.2 Samanburður valkosta

Eftirfarandi valkostir eru bornir saman:

- Núll kostur - Gildandi aðalskipulag.** Í gildandi aðalskipulagi er lóðin Eyjargata 9 skilgreind sem frístundasvæði en vestan götunnar, að Apavatni er skilgreint landbúnaðarsvæði. Engin breyting á aðalskipulagi en uppbygging í samræmi við gildandi aðalskipulagsákvæði.
- Valinn kostur - Breytt aðalskipulag.** Lóðin Eyjargata 9 er skilgreind sem verslunar- og þjónustulóð og svæðið nær vestur fyrir veginn að fjöruborði Apavatns. Uppbygging í samræmi við skilmála aðalskipulagsbreytingar.

Samanburður

VALKOSTIR	NÚLLKOSTUR – ÓBREYTT SKIPULAG	VALINN KOSTUR – BREYTT SKIPULAG
Gróður og dýralíf	Óveruleg áhrif – Vegstæði verður óbreytt og ekki verður uppbygging nema það sem rúmast undir ákvæðum fristundabyggðar og landbúnaðarsvæða.	Óveruleg áhrif – Breytingar á aðkomuvegum er á þegar röskuðu landi sem hefur verið nýtt til ræktunar. Lóð Eyjargötu 9 er þegar röskuð. Ef framkvæma á næri vatni en 50 m skal fá undanþágu frá skipulagsreglugerð.
Fornminjar	Óveruleg áhrif – Engar þekktar fornminjar eru á svæðinu.	Óveruleg áhrif – Engar þekktar fornminjar eru á svæðinu.
Ásýnd og landslag	Óveruleg áhrif – Svæðið er þegar byggt og raskað.	Óveruleg áhrif – Svæðið er þegar byggt og raskað.
Heilsa og öryggi	Neikvæð áhrif – Vegir liggja þétt við lóðir og umferð getur valdið hávaða- og loftmengun.	Jákvæð áhrif – Færsla vega eykur öryggi og dregur úr hávaða- og loftmengun fyrir íbúa og dvalargesti. Breytingin hefur ekki áhrif á umferðarþunga. Einungis má leigja Eyjargötu 9 út í einu lagi og verður þá umferð ekki umfram það sem gera má ráð fyrir að hefðbundnu fristundahúsi.
Samfélag	Óveruleg áhrif – Engar breytingar verða fyrir samfélag.	Jákvæð áhrif – Nærsamfélag nýtur góðs af breytingu vega. Verslunar- og þjónustusvæðið mun mögulega hafa afleidd störf sem styrkir atvinnu í sveitarfélagini. Neikvæð áhrif – Í stað nágranna sem dvelja langtínum saman á lóð Eyrargötu 9 verða ferðamenn þar gestir sem stoppa í skamman tíma í einu. Þetta kallar á meira rót og umferð fólks sem ekki þekkir staðhætti. Mögulega getur upplifun næstu nágranna því verið neikvætt.

Jákvæð áhrif

Neikvæð áhrif

Óveruleg áhrif

Óviss áhrif

4.3 Niðurstaða

Aðkoma að svæðinu er góð og með breytingu á aðkomuvegum er gerð jákvæð breyting með því að færa vegi frá lóðum og dvalarsvæðum. Breytingin mun ekki hafa áhrif á umferð eða auka ónæði íbúa og dvalaresta. Áhrif á samfélag eru metin bæði jákvæð og neikvæð.

Metið er að stefnan hafi óveruleg umhverfisáhrif umfram gildandi aðalskipulag á svæðinu.

5 KYNNING OG SAMRÁÐ

Aðalskipulagsbreytingin er unnin fyrir Bláskógbabyggð.

Tillaga að breyttu aðalskipulagi var, eftir atvikum send umsagnaraðilum á auglýsingartíma. Umsagnir bárust frá Minjastofnun Íslands, Umhverfisstofnun, Náttúrufræðistofnun Íslands, Brunavarna Árnessýslu og Vegagerðinni.

Eftir atvikum var leitað eftir umsögnum annarra aðila, þ.á.m. innan stjórnsýslu sveitarfélagsins.

5.1 Skipulagsferli

Aðalskipulagstillagan er unnin í samræmi við 36. gr. skipulagslaga nr. 123/2010. Aðalskipulagstillagan var auglýst í október/nóvember 2022 og gert er ráð fyrir að skipulagsbreytingin taki gildi snemma árs 2023.

5.2 Breyting gagna

Dags. 04.07.2022.

Bætt var við texta í kafla 3, töflu 3 að hámarks gestafjöldi á Vþ48 væri 15 gestir.

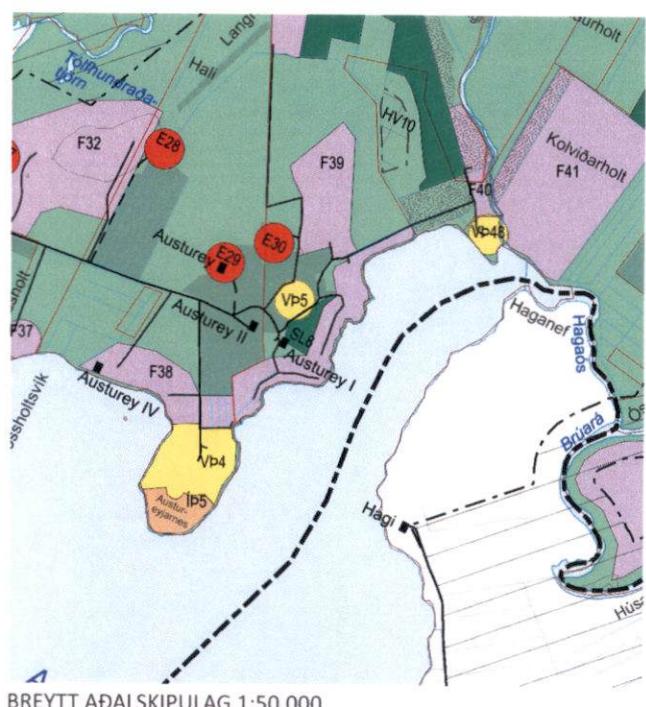
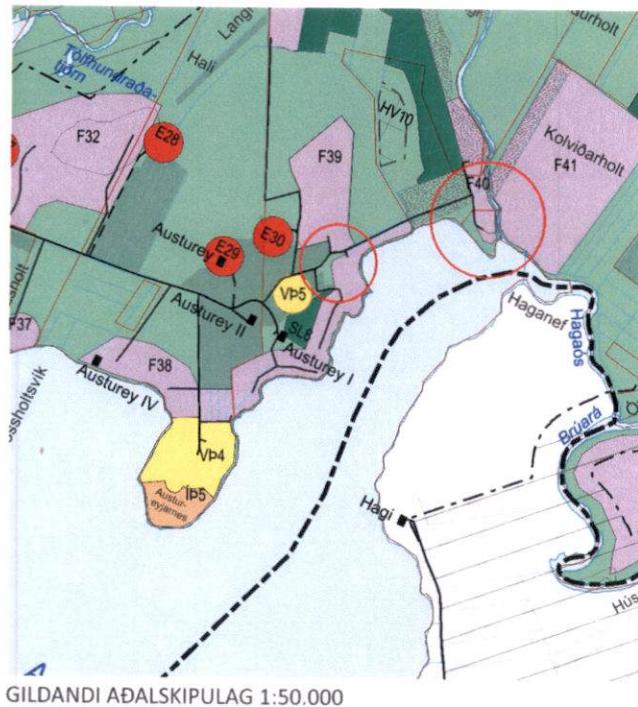
Breyting eftir auglýsingu, dags. 13.02.2023.

Áhrif á samfélag í umhverfismatsskýrslu var endurskoðuð. Áhrif á samfélag var meti jákvætt í gögnum sem auglýst voru en eftir auglýsingartíma lauk og við yfirferð athugasemda var þessi þáttur endurmetinn. Áhrif á samfélag eru nú metin bæði jákvæð og neikvæð.

6 SKIPULAGSUPPDRÁTTUR

Bláskógbabyggð - Aðalskipulag 2015-2027

Frístundabyggð (F-40) - Austurey

SKÝRINGAR

ATVINNA OG BYGGÐ

	Íbúðarbyggð
	Fristundabyggð
	Afbreyningar- og ferðamannasvæði
	Verslun- og þjónusta
	Samfélagsþjónusta
	Opin svæði
	Landbúnaðarsvæði
	Skógræktar- og landgræðslusvæði
	Íþróttasvæði
	Óbyggð svæði
	Ílönaðarsvæði
	Miðlunarlón, stífla og göng
	Efnistökum- og efnislosunarsvæði
	Flugbraut / lendingarstaður

SAMGÖNGUR OG VEITUR

	Stofnvegir
	Tengivegir
	Héraðsvegir/landsvegir
	Slóðar
	Gönguleiðir
	Reiðleiðir
	Reiðhjólaleiðir
	Háspennulína 66-400 kW

TÁKN TIL SKÝRINGAR

	Landamerki, óviss og ekki tæmandi
	Ræktað land
	Þéttbýli
	Skipulagsmörk
	Mörk milli byggðar og hálandis

TAKMARKANIR Á LANDNOTKUN

	Friðlyst svæði
	Svæði á náttúrumjaskrá
	Önnur náttúruvernd
	Hverfisvernd
	Hverfisvernd lindasvæða
	Hverfisvernd - birkiskógar/birkikjarr
	Friðlystar fornminjar
	Fornminjar undir hverfisvernd
	Vatnsból
	Vatnsvernd grannsvæði
	Vatnsvernd fjarsvæði
	Verndun vatnasaðs Þingvallavatns
	Náttúrvá
	Varuðarsvæði

EFLA

Bláskógbabyggð - Aðalskipulag 2015-2027

Frístundabyggð (F40) - Austurey 1-3

Sveitarfélagsuppráttur

VERK:	BLAÐSTÆRD:	UNNIÐ:	RÝNT:
4670-010	A4	SOS	ÁJ
MÆLIKVARÐI:	DAGS:	DAGS.BREYT:	
1:50.000	31.01.2022		
SAMÞYKKT:			